

NEWSLETTER

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Για την εξέλιξη του έργου, των δράσεων & εκδηλώσεων

Αρ. Τεύχους 11 | Χρονική περίοδος: Σεπτέμβριος-Οκτώβριος-Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2025

Μνήμη, Ταυτότητα & Προοπτική

90+ χρόνια από την ίδρυση του πρώτου ΣΥ.Φ.Α.

Ο Σ Φ Ε

Ας δούμε την πρόοδο του έργου

Ευρήματα από τον 7ο (ΣΥΦΑΝ) και 8ο σταθμό (ΣΕΦΑΡ Σ.Π.Ε.)

προετοιμασία των αποστολών για τους Συνεταιρισμούς της Κρήτης

Στο πλαίσιο της δράσης «90+ Μνήμη – Ταυτότητα – Προοπτική» της Ο.Σ.Φ.Ε., η ερευνητική ομάδα και το κινηματογραφικό συνεργείο επισκέφθηκαν την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με έμφαση στη Πάτρα και στο Αγρίνιο. Ολοκληρώθηκαν ψηφιοποιήσεις πολύτιμου αρχειακού υλικού των ΣΥ.Φ.Α. αλλά και ιδιωτικών συλλογών. Εντοπίστηκαν σπάνια τεκμήρια που σχετίζονται με το ελληνικό συνεταιριστικό κίνημα στον χώρο της υγείας, αλλά και μοναδικές φωτογραφίες που αναδεικνύουν την ιστορία της ευρύτερης περιοχής. Οι δύο Συνεταιρισμοί, με τη δραστηριότητά τους καλύπτουν ένα

ευρύ γεωγραφικό πλαίσιο, δίνοντας μάλιστα ιδιαίτερη βαρύτητα στην εξυπηρέτηση ορεινών και νησιωτικών περιοχών ώστε να μην υπάρχουν περιορισμοί στην εξυπηρέτησή τους. Στο πρώτο τρίμηνο του 2026 προετοιμάζονται οι αποστολές για έρευνα και καταγραφή προφορικών μαρτυριών για τις ανάγκες των ντοκιμαντέρ του Συνεταιρισμού Φαρμακοποιών Αιγαίου και Κρήτης (ΣΥ.Φ.Α.Κ.) και του Συνεταιρισμού Φαρμακοποιών Χανίων (ΣΥ.Φ.Α.Χ.).

Από το διαχρονικό νεοκλασικό στο σύγχρονο αρχιτεκτονικό ύφος, το φαρμακείο στο Αγρίνιο εξελίσσεται, διατηρώντας πάντα στο επίκεντρο τον άνθρωπο και την προστασία της υγείας.

Αναζητήστε πληροφορίες στη θεματική ιστοσελίδα

syfa90plus.gr

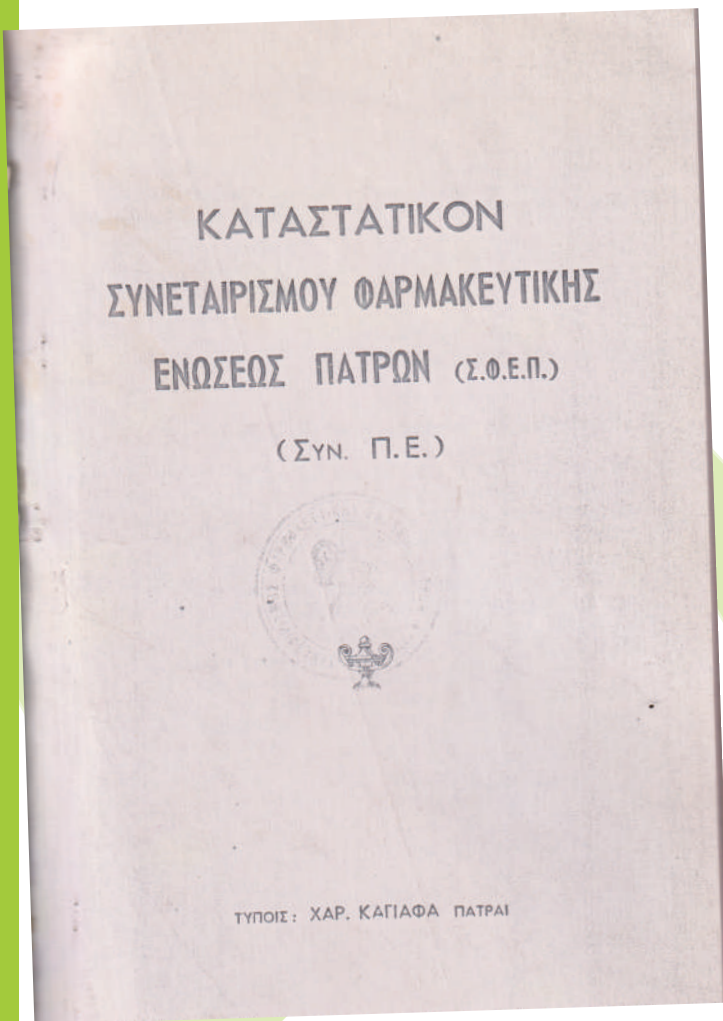
και της ΟΣΦΕ:

<https://osfe.coop/>

YouTube_Video_Prom

...συλλογική ενδυνάμωση στον άξονα του κοινού συμφέροντος συνεταιρισμών, φαρμακοποιών, τοπικών κοινωνιών και εν τέλει της Πατρίδας μας.

Το εξώφυλλο και η πρώτη σελίδα του καταστατικού του Συνεταιρισμού Φαρμακευτικής Ενώσεως Πατρών (Σ.Φ.Ε.Π. ΣΥΝ.Π.Ε.).

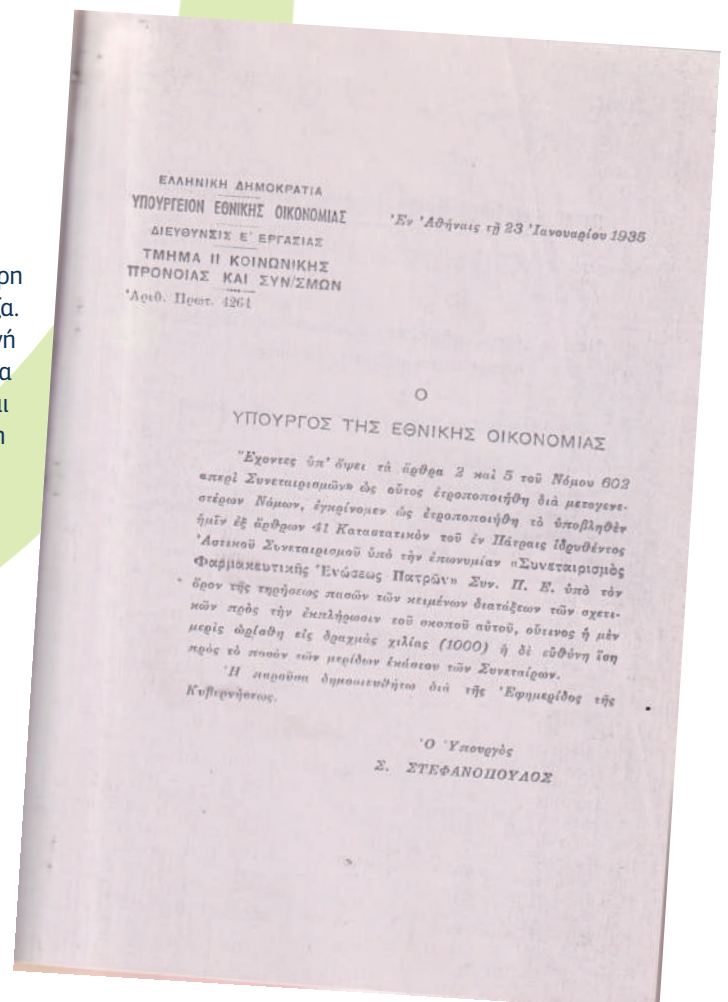
συνεταιριστή Αριστείδη Κλήμη, ενώ στην ευρύτερη περιοχή λειτουργούσε και δεύτερη Λαϊκή Τράπεζα. Αξιόλογα εγχειρήματα υπήρξαν και στον πρωτογενή τομέα, που επιβιώνουν ως τις μέρες μας, με κινητήρια δύναμη την παραγωγή σταφίδας, που μέχρι σήμερα είναι εξαγωγίμο προϊόν. Το 1918 ιδρύθηκε στο Αίγιο η Ένωση Σταφιδικών Συνεταιρισμών.

Την ίδρυση του Συνεταιρισμού της Πάτρας υπέγραψε ως Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ο προερχόμενος από τη γειτονική Ηλεία Στέφανος Στεφανόπουλος. Ο Συνεταιρισμός Αχαΐας και Νήσων, όπως μετεξελίχθηκε στην πάροδο του χρόνου, εξυπηρετεί σήμερα ορεινά χωριά και τα περισσότερα νησιά του Ιονίου, ακόμη και σε δύσκολες καιρικές συνθήκες, με το λιμάνι της Κυλλήνης να αποτελεί ορμητήριο του προς την Κεφαλλονιά όπου διατηρεί εγκαταστάσεις. Παράλληλα, έχει προβεί σε επενδύσεις αυτοπαραγωγής ενέργειας ακολουθώντας τη σύγχρονη προοπτική της κοινωνικής οικονομίας.

7ος σταθμός: Αχαΐα Ιστορική κοιτίδα του Συνεργατισμού στον ελληνικό χώρο

Ο Συνεταιρισμός Φαρμακοποιών Αχαΐας και Νήσων αποτελεί σήμερα έναν από τους πρώτους φαρμακευτικούς συνεταιρισμούς της χώρας, με έτος ίδρυσης το 1935. Ξεκίνησε την πορεία του ως Συνεταιρισμός Φαρμακευτικής Ενώσεως Πατρών, με καταστατική πρόβλεψη για ένταξη συνεταιριστών από την Ηλεία, την Αιτωλοακαρνανία, τη Ζάκυνθο και άλλες περιοχές της περιφέρειας, αρκεί να μην ανήκουν σε άλλον φορέα. Ωστόσο, οι πρώτοι ιδρυτές ήταν 22 φαρμακοποιοί, άπαντες από την Πάτρα, εκτός από έναν που προερχόταν από την ευρύτερη Αχαΐα και από έναν ιατρό της Πάτρας.

Στην Αχαΐα βέβαια είχαν ήδη αναπτυχθεί ως σπόροι του συνεταιριστικού κινήματος, πριν και τον πρώτο σχετικό Νόμο 602 του 1914, πρόδρομες προσπάθειες κοινωνικής οικονομίας, με Λαϊκή Τράπεζα να λειτουργεί στην Πάτρα ήδη από το 1904, όπως αναφέρεται στον πρώτο τόμο του έργου του μεγάλου

Στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας λειτουργούν δύο Σύλλογοι Φαρμακοποιών εδώ και πολλές δεκαετίες. Ο Φαρμακευτικός Σύλλογος Αιτωλοακαρνανίας με έδρα το Μεσολόγγι και ο Φαρμακευτικός Σύλλογος Τριχωνίδας με έδρα το Αγρίνιο, που συστάθηκε μάλιστα μεσούσης της Κατοχής, το 1942.

Η κατάσταση αυτή δεν στάθηκε εμπόδιο για τους πρωτεργάτες του συνεταιριστικού κινήματος της περιο-

Σύσταση & πρώτη Διοίκηση της Σ.Ε.ΦΑΡ. Σ.Π.Ε. μέσα από το αρχείο & την έρευνα

χής, ώστε να συναντηθούν 42 χρόνια πριν, τη Κυριακή, 1 Απριλίου 1984, στο Δημοτικό Θέατρο του Αγρινίου. Λίγο περισσότεροι από 30 φαρμακοποιοί, προερχόμενοι και από τους δύο Συλλόγους, συζητήσαν για την ίδρυση ενιαίας συνεταιριστικής οργάνωσης. Τέσσερις μήνες αργότερα, τον Αύγουστο του 1984, τα πρώτα όργανα διοίκησης είναι γεγονός!

Η Συνεταιριστική Επιχείρηση Φαρμακοποιών Δυτικής Ελλάδας «Σ.Ε.ΦΑΡ. Σ.Π.Ε.» αποτελεί σήμερα έναν από τους συνεταιρισμούς που διακινεί φάρμακα σε ένα ευρύ δίκτυο νομών, έπειτα και από την ενσωμάτωση του Συνεταιρισμού της Άρτας, πολύ λίγα χρόνια μετά την ίδρυσή της. Καλύπτει ένα ευρύ γεωγραφικό πεδίο της Στερεάς Ελλάδας, της Ηπείρου αλλά και του Ιονίου Πελάγους, δεδομένου και του γεγονότος ότι η Αιτωλοακαρνανία είναι ο μεγαλύτερος νομός της Ελλάδας και συνορεύει με αρκετές περιοχές.

Μια μεγάλη ιστορία μέσα σε δύο σελίδες! Τα πρώτα βήματα της Σ.Ε.ΦΑΡ. Σ.Π.Ε. Αριστερά, ψηφοδέλτιο των εκλογών της Οργάνωσης και δεξιά, συναλλαγματική του 1984.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ
ΑΙΤΩΛΙΑΣ & ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Συν. Π.Ε.
«Σ.Υ.ΦΑΙΤ. ΑΓΡΙΝΙΟ 1984»

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ & ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. ΑΛΕΤΡΑΣ Ι. ΓΕΩΡΓΙΟΣ
2. ΑΛΕΤΡΑΣ Σ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ
3. ΑΡΒΑΝΙΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
4. ΒΙΤΣΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
5. ΒΟΕΡΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
6. ΒΡΕΤΟΥ - ΛΕΡΗ ΣΟΦΙΑ
7. ΓΕΡΟΥΜΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
8. ΔΗΜΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
9. ΖΑΒΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ
10. ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ
11. ΚΑΚΑΒΟΥΛΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
12. ΚΑΡΑΤΣΩΡΑ ΕΙΡΗΝΗ
13. ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
14. ΚΟΣΜΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
15. ΛΥΜΠΕΡΤΑΔΟΥ ΛΑΜΠΡΙΝΗ
16. ΛΥΤΡΑ ΠΙΝΕΛΟΠΗ
17. ΜΑΡΤΣΟΥΚΑ ΚΩΝ/ΝΑ
18. ΜΑΤΖΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
19. ΜΟΣΧΑΝΔΡΕΟΥ ΚΑΛΛΙΡΟΗ
20. ΜΠΙΤΧΑΒΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
21. ΞΗΡΟΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
22. ΠΑΝΔΡΕΜΕΝΟΥ ΡΙΑ
23. ΠΑΝΟΥΚΛΙΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
24. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
25. ΠΑΤΟΥΧΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
26. ΠΙΡΠΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
27. ΠΟΛΟΥΦΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
28. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
29. ΤΣΑΡΟΥΧΗΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ
30. ΦΑΛΤΣΑΡΑΝΟ - ΜΟΥΡΚΟΥΣΗ ΙΩΣΗΦΙΝΑ

Επόμενος σταθμός: Κρήτη

Η πατρίδα του θεμελιωτή της Ελληνικής Νομοθεσίας «Περί Συνεταιρισμών» Ελευθερίου Βενιζέλου

Ένας από τους αμέσως επόμενους σταθμούς εξέλιξης του έργου «90+ Μνήμη – Ταυτότητα – Προοπτική» είναι η Κρήτη. Στην Κρήτη εδρεύουν δύο συνεταιριστικά σχήματα φαρμακοποιών. Από τη μια πλευρά, ο Συνεταιρισμός Φαρμακοποιών Χανίων, που έχει μια μακρά ιστορία στον χώρο, καθώς ξεκίνησε δύο δεκαετίες πριν το μεγάλο κύμα αυτής του 1980. Από την άλλη, ο Συνεταιρισμός Φαρμακοποιών Αιγαίου και Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο, εγχείρημα που επί της ουσίας εκτείνεται και στα Δωδεκάνησα, με υποδομές στη Ρόδο.

Από την Κρήτη προέρχεται ο Ελευθέριος Βενιζέλος, κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου διακυβέρνησης του οποίου, πριν τον Εθνικό Διχασμό, ψηφίστηκε ο πρώτος ελληνικός Νόμος «Περί Συνεταιρισμών».

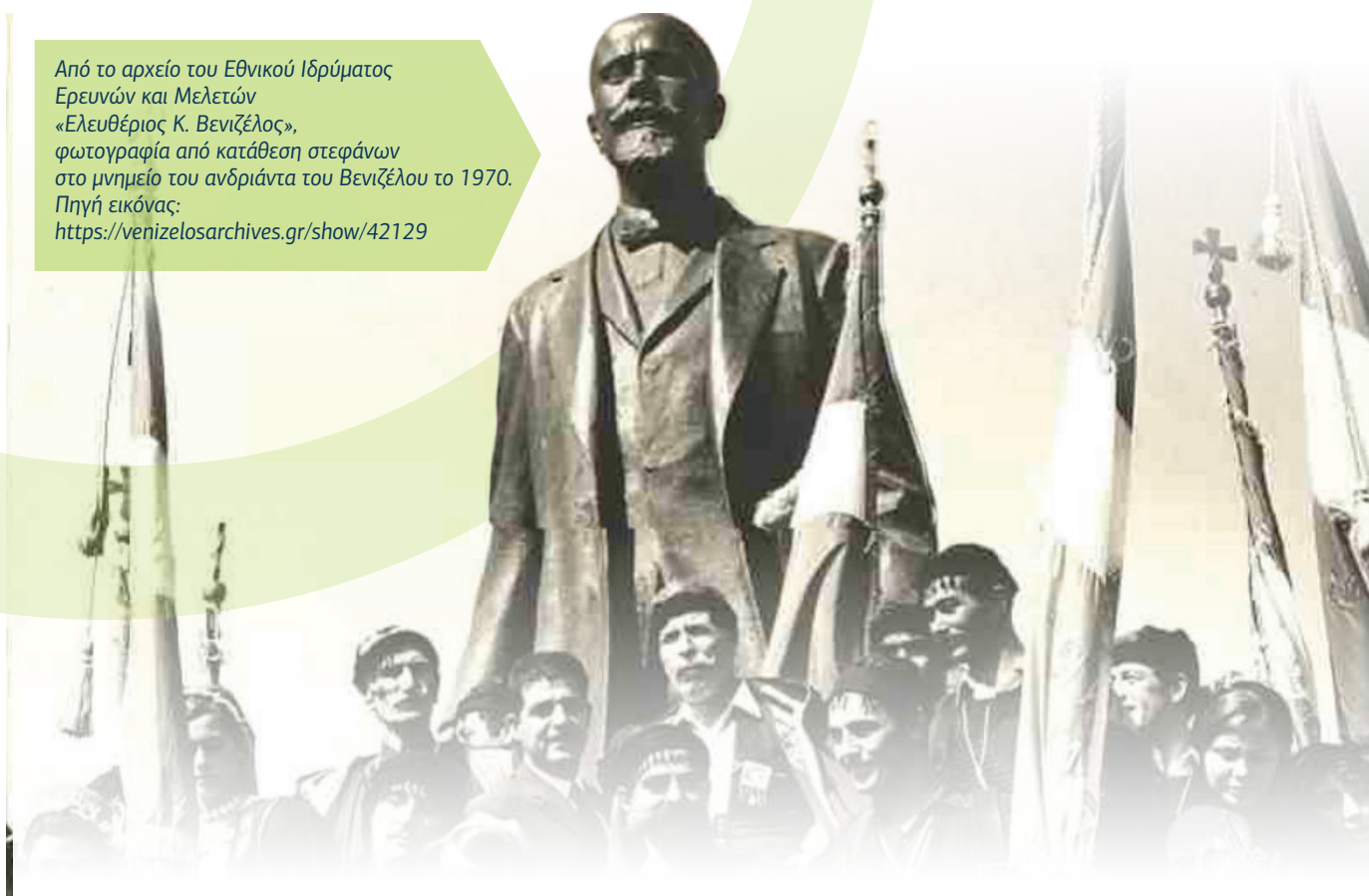
Ο Νόμος 602/1914, σύμφωνα με την ημερομηνία ψήφισής του, καθόρισε το ελληνικό συνεταιριστικό κίνημα σε επίπεδο αγροτικών και αστικών συνεταιρισμών.

Το σχετικό νομοσχέδιο, ωστόσο, κατατέθηκε στη Βουλή από τον Πατρινό Υπουργό Εθνικής Οικονομίας Ανδρέα Μιχαλακόπουλο, στις 30 Σεπτεμβρίου 1914. Ο Νόμος ψηφίστηκε στις 31 Δεκεμβρίου 1914, γι' αυτό αναφέρεται και ως Νόμος 602/1914. Επειδή όμως δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το 1915, αλλού αναφέρεται και ως Νόμος 602/1915.

Συντάκτης του εν λόγω Νόμου ήταν ο γεωπόνος Σωκράτης Ιασεμίδης και είχε ως βάση τον πρώτο γερμανικό συνεταιριστικό Νόμο του 1889 και τον αντίστοιχο αυστριακό, με τις απαραίτητες προσαρμογές που απαιτούσε η ελληνική πραγματικότητα. Ο Σωκράτης Ιασεμίδης είχε υπηρετήσει από το 1905 ως Διευθυντής στην Κασσαβέτιο Γεωργική Σχολή Αϊδινίου κοντά στον Αλμυρό της Θεσσαλίας, όπου από το 1900 λειτουργούσε ο πρώτος στην Ελλάδα συνεταιρισμός με σύγχρονα χαρακτηριστικά, ενώ το 1911 κλήθηκε από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας να υπηρετήσει ως Επιθεωρητής Γεωργίας.

Στον Νόμο 602, που θεσπίστηκε επί Ελευθερίου Βενιζέλου, βασίστηκαν όλοι οι συνεταιρισμοί φαρμακοποιών με έτος ίδρυσης πριν το 1979 και γενικότερα όλοι οι συνεταιρισμοί της Ελλάδας που δημιουργούνταν επί επτά σχεδόν δεκαετίες.

Από το αρχείο του Εθνικού Ιδρύματος
Ερευνών και Μελετών
«Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»,
φωτογραφία από κατάθεση στεφάνων
στο μνημείο του ανδριάντα του Βενιζέλου το 1970.
Πηγή εικόνας:
<https://venizelosarchives.gr/show/42129>

Οι Χορηγοί που Στηρίζουν το Έργο μας

ΧΡΥΣΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Σας ευχαριστούμε για την πολύτιμη υποστήριξή σας!